

16.6.49, יום ה' יס' סיוון

הסלתי על ציזיק לרכז עניני הנגב, במיוחד: לרכז כל החומר על זכויות,

רשיונות והתחייבויות שניתנו ע"י ממשלת המנדט לחברות וליחידים, ומה תקפן החוקי, (2) לרכז כל החומר המחקרי הסדעי בנגב בנוגע למים קדוחות, טיב קרקע, מחצבים, אוצרות טבע וכו'. ג) לרכז כל החומר על יזמה כלכלית ומיתוח חקלאי וחשמית, ד) באופן מיוחד לברר אפשרויות הפיירות (מרוס, עין צבי, אילת) ודרכי התחבורה ביבשה, באוויר ובמים, בנגב.

- בא אצלי יהודי ספרדי שנולד לו הילד העשירי, הוא בן 52, שמו שמואל מנו (גר במזרחי ב', רחוב סלמה, ע"י המסביר המרכזי) יש לו שני בנים בצבא, יעקב בן 22, במסגרת צבאית ברחובות, יצחק בן 20, בשר. סרפנד. הוא בעצמו היה נוטר בחזנת הרכבת בח"א עד אמצע קיץ 1947 אח"כ היה שומר ביפו, כשכבשנו עיר זו, עבד אצל קצין חג'ר, הגדוד 141, סורק והוא נחטף. יש לחשיג לו עבודת שומר.

- באו אצלי 3 חברים מבליה: שמינגרן, דיאמנט, סופיה פרלמן. שני הראשונים כבר נשחקעו מה, האחרונה חוזרת לבלגיה וחכוא להשחקע. חברינו הקימו ועד לשכיון ולכלכלה לעזור לקליטת חברים (לא חלוצים) מחו"ל.

- אריאן מתחילים להארגן הדו"ח השבועיים. למי שעה נחקבל דו"ח ממשרד לחקלאות, מסחר ותעשייה ומשרד עבודה.

- בא אצלי הציר (והנציג) ראובן. היה קשה ברומניה; חבריו ועוזריו אומרים שאין כל סיכוי, ראובן עצמו מקווה. שאלתי מה הסיכוי: קומוניסטים יהודים, מדיניות רוסית או מדיניות רומנית? שלוש מאות או ארבע מאות אלף היהודים חשובים

בשביל רומניה: בין היהודים יש כל המומחים (יעכבו המומחים ויהנו לאחרים
לצאת?) נוקר לצבא(אי) די רומנים לצבא?) - אי אפשר לברר מי האחראי לדברים
ברומניה: הפולישבירו ברוסיה, הממלגה ברומניה, אחרים. אנרי פוקר אמר
לראובן אט ניתן ליחודים לצאח - מה יאמרו הרומנים - מדוע לא נוהג להם לצאח?
בין כך ובין כך אמרים שזוהי ממסלה ז'ידוביטח. - הם שוענים שמדינת ישראל
הוא "ממורשלח" - מכרנו אותה אומח אאמממממ לאמריקא, ולא יחכן שרומניה העזור למדינת
כזו. ישראל לקחה הלוואה מאמריקא, הנשיא ושר ההוצ' נסעו לאמריקא. ראובן טען -
הנו אחס הלוואה - על זה אין חשובה. ברומניה אי אפשר לעשות שום דבר בלי כסף -
מלכסה למעלה. גם המפלגה דורשת כסף. הוחרס כל רכוש היהודים. ראובן היה צריך
לכרנס גיסיו. נשאר לו רק בגדיו היפים. בענין העליה דנו על כך למוסקבה, לאחר
שאנה פוקר הטליצה מטעמים הוסגיסריים על סכום ידוע. בשנים ליוני הודיעה
מוסקבה שהדבר אינו אקטואלי, מכיוון שהמו"מ בין 4 הסיניסטרס נכשל והענינים
בין מערב ומזרח לא נסחרו. גרוזה ראש הכיניסטרס, לא קומניסט, מחוסר השענה.
סיפר ^{לראובן} אאמממממ שהממשלה הרומנית דנה בשאלת העליה - ב-4 ליוני, אבל מוסקבה הסירה
הענין מעל הפרק. הכוח השני אחרי אנה פוקר הוא ומילי לוקא, שר האוצר, קומניסט.

ראובן עומד לשוב ב-29 לח"ז. סוףסוף נחמנה ציר רומני לישראל -

פרופ. צ'ורוי, קומניסט. נחמנה לציר בצרפת - אבל צרפת סרבה לקבלו. עוזריו
יהיו שני יהודים: דוידוביץ (מירצקציה) בד דודיאנו (שמו היה כהן - קומניסט).
דוידוביץ היה פעם מזכיר מכבי.

מצב יהודי רומניה איום. - לאחר גירוש הקומוניסטים מכבוץ זיקים

אסרו ראש מפ"מ ברומניה דסקלו. יתכן שאסרו עוד אנשים. הסלברסטה מהצירות אינה
אומרת גאסר אלא "נעלם". הטאמרים נגד הציוניות בעהוני רומניה - מכוונים בעיקר
נגד מפ"מ - ראובן מחדש בקשתו להסציא חדר לאביה של יונה פיקר - רבינסון, כורח
בבי"ט מזרחי, בן 85. - אין עזרה ליהודי רומניה. הגוינס אינו עוזר. עסקנים
והיקים מהים מרעב. כרטיסי לחם מקבלים רק אלה שעוברים לפי חכניות הכטשלה.
מי שאין לו כרטיס זה - יכל לקנות לחם ב-120 לא"י במקום 20 לא"י.

- באחת עשרה בא רטנר. לא מזמינים להסרונים. אסרו מיד - שטעמים טוליטטים
אינם מעוניינים להראות לנספחים ידועים, ואינם רוצים להפלות, ולכן קובע הארץ
הבלתי ידידותית. הארצות הידידותיות פועלות ע"י משלחות ולא נספחים. לרטנר נודע
שמלבד נספחים במדים יש "לידורים" נספחים בלי מדים. ללמוד אסור רק בסכרות
שאפשר לקנות בבתי מסחר, ומספרות מקצועית שהמטה שולח לנספחים. יקבלו קצינים
לבתי מסר? נשאלו ולא נענו. החנועה בסוסקבה הייתה חפשיה.

- באחת עשרה ברזילי - ציוני ממולין. הפולנים מחזות סטהגלים למצב חדש -
מאשר הציתים. יש לך סיפוק מעבודהך? כן, אם כי עכשיו הגיעו נקודה הכסבר.
נמנעו כמה דברים רעים? יש עוד אילוסיה אופטית של חנועה ציונית. עוד יש אספה
ציונית בלודז של אלפיים יהודים.

מדוע אסאם אילוסיה? הממדים קטנים. יש 70,000 במולין. מפ"מ מוציאה
4 עתונים, מפא"י - אחת. ציונים אחד. אין למי. זה מוגזם. האילוסיה חולכת
ומסתיימת. רוב היהודים הם ציונים, בין הקומוניסטים היהודים יש אנשי ציוניות
יהודית. יעבור על מולין גורל ציונות בדלוגיה? אינו יודע. ברמן (אחד מהשלישיה
השלמה) הצהיר הצהרה חיובית על עליה. מד הפנים הצהיר שפולין אינה ארץ של הגירה
אלא להימך ארץ של ריפמריאציה, יוצאים מן הכלל יהודים, שיוכלו בהנאים מסוימים

לארץ. הפולגים סבורים שאחרי העם היהודי הם העם הכי מפוזר - ועוסקים בשקידה על "קבוץ גלילות". - במשך 8 חדשי שהות ברזילי בפולין יצאו מפולין 500 יהודים לישראל. היתה גם "בריתה" קטנה לא ציונית - בעיקר ע"י "הבונד" לצרפת.

היחס "לישראל" עכשיו? אין חרטה על עזרתם עד עכשיו. אילו היתה ישראל בסכנה - היו שוב חומכים בישראל, אבל יש טייגים: למש נסעו ויצמן ושר החוץ לאמריקא? למה אמרתי שאלה עזרו רק בנאום, אלה בכסף ואלה בדבר אחר - ואנו אסירי תודה לכולם. ענין זיקים עלול להסמיע? כן, באופן חמור. הוא היה מוסר להם את המשק.

- בשנים עשרה יעקב. לוחץ על החלטה בדבר התקן. הוא בינתיים משחרר העוסדים לשחרור. אם נחליט על פעולה - אמר יהיה לבצעה אחרי שבועים. מציע לסיה גלילי ליוש של רכנר במוסקבה. יעקב מינה ועדה של פריץ, בר, אביר, מונסי גרין, אהרון רמז, מקלף, הרים להציע הצעה על כבנה המטחה ומשרד הבטחון. (אין איש כהים). הנחות שהמטה ומשרד הבטחון יחלשו על כל שלושה החיילות, מכאן שלכל השדות נחוצ פיקוד. לים ולאוויר יש פיקוד, ליבשה אין. פיקוד זה יכלול כל כוחות היבשה (רבליס, שריון, תותחנים) המטה יעטוף בפיקוח ותכנון. משרד הבטחון יעסיק אף הוא בפיקוח ובהספקת אמצעים לביצוע התכנון המאושר ע"י הממשלה.

מונסי גרין רוצה להשתחרר מהצבא - מציעים לו עהיקוח (מקצועי סיגריות) - מנהל בית הרושה בירושלים. אבל רוצה גם להיות בצבא. אמר ליעקב שאם אדרוש מכנו להסאר בצבא - ישאר. לדעתי יש לעכב אותו בצבא.

יעקב שואל אם למנות הלר לכנהל ביה"ח תל ליטוויסקי. יש לקבוע תחילה אם ביה"ח הזה נשאר בצבא או עובר למדינה, למשרד הבריאות. אברר שאלה זו עם דד. מאיר.

יעקב מציע ו' לראש חיל הנוטריס, ומקלף במקום לאה"ד. (במה"ד
פוען יעקב / מקיף עצמו באנשים לא חשובים, כגון רב-סרן שהוא אכזר
חייל טוב, אבל ריף מערכים מוטריים).

יעקב מציע לפרק הממשל הצבאי כפי שהוא עכשיו, להשאיר רק הכרחי, ועם הקמת
הזנדרמריה - לא יהיה נחוץ כלל. יעקב לא רואה הפקיד צבאי לאכזר.

הגיעו עם פרי ואיסר. קבענו מעמד היחידה של איסר נשארם בצבא, אבל
בצבא הם מקבלים מעמד מיוחד.

- בשלוש תגיגה בדפוס אחדות - לרגל גמר כרך ה' של
גיהניתי מבית הדפוס החדש - המרווח לפני החברים הוותיקים - הפועלים הנאמנים
והמכורים.

- בארבע אשכול, לוקר, קולון חביעות הסוכנות (ראה עמ' 12), הסוכנות מוציאה
מיליון ורבע על החזקה עולים וביסוד ראשון, לוקר חובע רשות אחת לאכזר, קולון
סבור שבשם הממשלה יכל למקול רק ארגון ממשלתי שיש לו סמכות חוקית. מוכן להת
מלווה רק להספקות משקיות, הוצאות שוטפות אמר לכסות רק במסים.

- ישיבת התיאום. שאלתי יוסף עם יספיקו חפרי הבנין שבארץ? ענה לא. פנה
לדוליק אם במלווה האמריקני אמר להביא חפרי בנין, לא קיבל הסובח. אין עצים,
אין ברזל, קולון מתאונן שאינהצרכים מהמסים במלווה. חיסה יש ל-3 הדסים, סוכר
להדשיים. בשד לשלוש חלוקות (שבועיים). הוסכם עם האוצר להעמיד לרשות יוסף
10 מיליון דולר וחצי מיליון ליש לרכישה כלאי.

- בשבע וחצי י. דוטטרובסקי: יש לו יחידה מבצע "נעמי" - בעלי מקצוע
מינרלוג דר. בנטוב (א ציווילי), דר. פרימן - גיאולוג (ציווילי), חיסאים אחדים

(של המד) וי. דוטטרובסקי (חימאי). אבל יש כל מיני "אנשים" שטעלים עוד בנגב.
מי? חיל הנדסה, חיו סיוור ממעם המטלה (השרי ועוד).

וויליאמס מצא באילת חול זכוכית, פצלה השדה (לעשות קרימיקה) בריח (ררש
להעשית זכוכית) (נמצא גם ע"י רט זוירה), פלוריה (סמנו מפיקים סלור - חשוב להעשית
חימית וצבאית), נחושת ושחח הנחושת גדול בארץ, החל מורי כצרי עד ודי בדיין).
- לדעת י.ד. כדאי לעבד הנחושת הזאת, אם כי לבני חו"ל לא יהיה כדאי אולי).
וויליאמס היה סבור ששצא ברזל ואורניום - זה לא נכון. בדקו הדוגמאות שלו - ולא
נמצא אורניום.

קצח צפונה מאילת נמצא מפגן - מיגדל שחור, חשוב להעשית שלרה.
מיקא () - לוחיות שקופים, מועיל לאיזולציה חשמלית. גרנר - חומר
ליסוש. דברים שוויליאמס לא מצא ואנשינו מצאו: ניקל (בכמות קטנה).

חקרו בימי האנגלים האחים לכברג - הם חקרו בשטח ודי מוניירה, מצאו נחושת
ומנגן. אנשינו מצאו שם רדיו אקטיביות - גם בסטה הנחקר ע"י למביגים וגם
בדוגמאות של למברג. (בקבענו נמצא אורניום יחד עם נחושת).

ממוניעה כד ג'רפי אין כלום, במליחה יש גפרית. בבירסי יש ברזל.
בצמון כשם - ברמן והסביבה יש לברוק מה יש בו.

במרחב הגדול של כרנב לא קדחו עוד נפט - אבל כופיע שם חול זכוכית. לא טוב
כזה של אילה), יש בו מעט ברזל (באילה אין ברזל בחול, ולכן הוא טוב, יש שם
קיוולין (היסוד של חרסינה. במכתש גם כופיע ברזל - מיליונים קל כונות. הברזל
כופיע בטלע, לפעמים 50%. אם יש כחות מ-30% - לא כדאי לעבד.

בשטח בין רס זווירה ובין קצר זווירה יש כמה דברים. אבן ביטומינית
(סמנה מפער להפיק נפט) היא טובה לעשיית כבישים; יש שם פוספט בכסויות גדולות
(סלע פוספטי), אפשר לעשות ממנו זבל חימי; (פוספטים אלה - בחלקם - כהאימים
לכאכל בהמות); ברזל מגנטי, (רכוז גבוה של 80%), בריח; גפרית; כרום - ברכוז
קטן;

- הקבוצה האמריקנית שבראשה עומד מוריס ורטהיים מורכבת מאה בר. ארכור,
ברני בלבן, גיימס בקר, בנימין בוסניוור, יוסף מ. קולמן, רל מ. ארידמן,
ווחן הרץ, מרד לזרוס, סמואל ד. לייסדורף, אכלה רוזנוולר, לוי, איסדור לובין,
וייזאס מ. מלי, ויקטור מ. ריזנפלד, קרל רובינס, סמואל י. רוזנסון, ג'ק ו. שוב,
פול אוהלמן, סידני י. וינברג, מוריס ורטהיים.

הם רוצים להקים *United Institute of Israel Inc.*

למחקר האפשרויות הכלכליות בישראל ולמחן ידיעות עליהן. הם רוצים לרכז באמריקא
פעולה השקעות הון בישראל, לטפל בכעיות חילופי דולר, לתת עזרה חכנית (*know how*)
High לישראל, לברוק זכיונות שניהנו ע"י אנגליה בא"י. אם כי חבריהם
יתכן ישקיעו כספים - "הגוף" שלהם מוגבל למחקר האפשרויות.